

Po mnenju pravnih strokovnjakov je predsednik uprave Gorenja, d. d., Franjo Bobinac pri razkritju informacije predsedniku Vlade RS ravnal zakonito

25. julija 2016 smo objavili informacijo, da sta Gorenje, d. d., in Panasonic Corporation 13. julija 2016 podpisala zbir pravnih dokumentov, ki družbi Panasonic omogočajo izvedbo delnega skrbnega pregleda Skupine Gorenje. V septembru 2016 so mediji objavili navedbo Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP), da je le-ta v povezavi z omenjenim postopkom skrbnega pregleda »kazensko ovadila eno fizično in eno pravno osebo, in sicer zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe notranje informacije po drugem odstavku 238. člena Kazenskega zakonika«. Nekateri mediji so tudi navajali, da naj bi ATVP ovadila Franja Bobinca, predsednika uprave Gorenja, d. d., in sicer zato, ker je predsednik Vlade RS, preden je bila informacija javno objavljena, obvestil o tem, da Panasonic Corporation v Skupini Gorenje opravlja skrbni pregled, na podlagi katerega bi v nadaljevanju lahko prišlo do povečanja Panasonicovega lastniškega deleža v Gorenju.

Za domnevno kazensko ovadbo smo v Gorenju izvedeli iz medijev, v zvezi z očitki, ki naj bi iz nje izhajali, pa smo nato v Gorenju d. d. za mnenje zaprosili dva ugledna pravna strokovnjaka, nekdanjega predsednika Vrhovnega sodišča RS in nekdanjega ustavnega sodnika Franca Testena ter dekana in rednega profesorja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani prof. dr. Miho Juharta. Oba pravna strokovnjaka v svojih mnenjih ugotavljata, da je bilo ravnanje predsednika uprave Gorenja, d. d., Franja Bobinca zakonito in s tem, ko je informacijo posredoval najvišjemu predstavniku izvršilne oblasti, ni šlo za prepovedano ravnanje na trgu finančnih instrumentov. Zato tovrstno ravnanje tudi ne more biti kazenskopravno sankcionirano.

Franc Testen je v svojem mnenju zapisal, da s tem, ko je predsednik uprave Gorenja, d. d., predsednik Vlade RS seznanil z informacijo, da Panasonic Corporation opravlja skrbni pregled Skupine Gorenje, ni kršil ne prepovedi trgovanja na podlagi notranjih informacij po Zakonu o trgu finančnih instrumentov (ZTFI), ne prepovedi razkritja notranjih informacij po ZTFI. Prav tako predsednik uprave Gorenja, d. d., s svojim dejanjem ni storil ne prekrška po 2. točki prvega odstavka 566. člena ZTFI, ne kaznivega dejanja zlorabe notranjih informacij po 238. členu Kazenskega zakonika (KZ-1). Franc Testen navaja, da pri presoji, ali je predsednik uprave Gorenja, d. d., v navedenem primeru kršil prepoved razkritja notranje informacije po 383. členu ZTFI (ki pravi, da se ne sme razkriti notranje informacije nobeni drugi osebi, razen če to stori pri običajnem opravljanju svoje zaposlitve, poklica ali nalog), pomembno okoliščino predstavlja dejstvo, da je bila druga oseba predsednik Vlade RS, ki za pridobitev takšne informacije nikakor ne more biti nepoklican. Pri tem je ključno to, da je predsednik uprave Gorenja, d. d., informacijo predsedniku Vlade RS razkril kot član posvetovalne skupine s področja gospodarstva in da je Gorenje pomembna naložba države. Izraz »nepoklicana oseba« KZ-1 uporablja pri opredelitvi izvršitvene oblike kaznivega dejanja zlorabe notranje informacije po drugem odstavku 238. člena. Sodna praksa se je že izrekla, da se določba KZ-1 v tem primeru sicer ne sklicuje neposredno na predpise zunaj kazenskega prava, vendar je poznavanje teh predpisov pomembno za razlago nekaterih izrazov v opisu kaznivega dejanja. Določbe 238. člena KZ-1 zato ni mogoče uporabiti brez določb ZTFI. Pri tem KZ-1 zlorabo notranjih informacij opredeljuje ožje, kot je določena prepoved trgovanja na podlagi notranjih informacij po ZTFI; v tem primeru namreč kaznivost izvira iz dejstva, da posameznik notranjo informacijo pozna in jo uporabi za sklenitev posla. Ker ravnanje predsednika uprave Gorenja, d. d., ne predstavlja kršitve prepovedi razkritja notranje informacije po ZTFI, Franc Testen poudarja, da je s tem jasno, da ni bilo storjenega kaznivega dejanja po 238. členu KZ-1.

Dekan in redni profesor Pravne fakultete Univerze v Ljubljani prof. dr. Miha Juhart je v svojem mnenju izpostavil, da ravnanje predsednika uprave Gorenja, d. d., ne predstavlja ne kršitve ZTFI, ne Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in sveta o zlorabi trga, ki je pričela veljati 3. julija 2016, prav tako pa navedeno dejanje ne more pomeniti kaznivega

dejanja po 238. členu KZ-1. Prof. dr. Miha Juhart poudarja, da koncept normativne ureditve prepovedi zlorabe notranjih informacij in namen zakonodajalca temelji na tem, da se prepreči zlorabo notranjih informacij, ne pa tudi posredovanje informacije kot take. V uvodu Uredbe je namreč večkrat poudarjeno, da namen ni preprečevanje kakršnihkoli informacij, temveč je namen predvsem preprečevanje zlorab trga kot pojava, ki je v nasprotju z razvojem notranjega trga in opravljanja finančnih storitev. Pri tem prof. dr. Miha Juhart opozarja, da je imela enak namen tudi predhodno veljavna Direktiva 2003/6, zato lahko štejemo, da je enak tudi namen ZTFI, s katerim je bila navedena direktiva prenesena v slovenski pravni red. Prof. dr. Miha Juhart ugotavlja, da je šlo v navedenem primeru za razkritje, ki je bilo opravljeno v okviru običajnega opravljanja zaposlitve, poklica ali nalog predsednika uprave, še posebej ob upoštevanju namena razkritja, saj se ob upoštevanju vseh objektivnih znakov ni povečalo tveganje, da bi na podlagi tega razkritja prišlo do prepovedanega trgovanja na podlagi notranjih informacij. Zato za takšno posredovanje notranje informacije velja izjema od splošne prepovedi posredovanja notranje informacije, ki je določena tako v Uredbi, kot ZTFI. Glede opredelitve ravnanja posredovanja notranje informacije kot kaznivega dejanja po 2. odst. 238. člena KZ-1 pa prof. dr. Miha Juhart poudarja, da gre za kaznivo dejanje le takrat, ko je notranja informacija posredovana nepoklicani osebi, pri tem pa je na vprašanje, kdo je nepoklicana oseba, potrebno odgovoriti v skladu z namenom zakonodajalca, to je določbami ZTFI. Zakonodajalčev namen pri tem je, da se inkriminira tista ravnanja, ki imajo znake prepovedanih ravnanj na trgu finančnih instrumentov. Kazensko pravo zato sankcionira le ravnanja, ki jih Uredba o zlorabi trga oz. ZTFI določata kot nedopustna, saj upravno kaznovanje ni dovolj za doseganje cilja preprečevanja tovrstnih ravnanj. To pa pomeni, da oseba, ki ji je mogoče po izjemi, ki jo določata Uredba in ZTFI, zakonito posredovati notranjo informacijo, ni nepoklicana oseba. Skladno z mnenjem prof. dr. Mihe Juharta takšno ravnanje nikakor ne more pomeniti kaznivega dejanja.

Oba pravna strokovnjaka v svojih mnenjih torej ločeno ugotavljata, da je bilo ravnanje predsednika uprave Gorenja d. d. Franja Bobinca zakonito. Ker ni šlo za kaznivo dejanje, posledično zanj ne more odgovarjati niti družba Gorenje.